

OBSAH

Úvod

Historie Karla Velikého je historií Evropy [11] Hlavní průvodce: Karlův životopis z pera Einhartova [20]

Prolog

OD STARÉHO KRÁLOVSKÉHO RODU K NOVÉ DYNASTII

Od počátků do roku 768

Záhady kolem Karlova narození a původu [29] Vzestup majordomu ve stínu králů [32] Pipinova samovláda a získání královské hodnosti [54]

Díl I

Králem (768–800)

TĚŽKÝ ZAČÁTEK

768–781

Roztržka mezi bratry a nová politika královny-vdovy Bertrady [67] Karlova samovláda (rok 771) [77] První vojenské srážky se Sasy [82] První pokusy o vnitřní reformy [90] Volání o pomoc z Říma [93] Spolek mezi králem a papežem [98] Konstantinova donace [105] Z boží milosti králem Franků a Langobardů [109] Karel mezi Římem a Byzancí [112] Nový politický záměr: podrobení a christianizace Sasů [114] Hadrián I. naléhá na restituci církevních patrimonií [121] Zajištění nadvlády v říši Langobardů [122] Nová povstání Sasů [126] Říšské shromáždění v Paderbornu roku 777 [128] První krize královny vlády: španělské dobrodružství [132] „Konečná“ porážka Sasů [138] Karlova italská politika a požadavky Hadriána I. [145] Pomazání a korunovace mladších Karlových synů papežem [151] Vyjednávání o restituci církevního vlastnictví [158] Císařovna Irena hledá spojení a Tassilo na vrcholu moci [162] Příklady státnického umu Karla Velikého [165] Počátek karolínské renesance [167]

EXPANZE A KONSOLIDACE

781–794

Napětí mezi králem Karlem a vévodou Tassilem [170] Vpád do Saska a vyhlášení okupačního práva [172] Styky s Dány [178] Nové vzepětí Sasů [179] Trestní soud ve Verdenu [181] Smrt královny Hildegardy a nový sňatek [183] Polní tažení Karla v doprovodu stejnojmenného syna [186] Zakládání biskupství v Sasku [193] Křest vévody Widukinda [195] Hardradovo spiknutí [198] Po-

vstání v Bretani [201] Karlovo čtvrté tažení do Itálie a další návštěva Říma [202] Vyrovnání s Beneventem [210] Italské kapituláře [214] Boj o moc a Tassilova porážka [216] Budoucí protivník na jihovýchodě: Avari [235] Počátky budování Karlovy rezidence v Cáchách [240] „Všobecné napomenutí“ a dopis „O péči o vědy“ [241] Zajištění hranic proti polabským Slovanům [254] Karel Mladší jako pravá ruka svého otce [256] Tažení do říše Avarů [260] Teologické střety o tzv. adopcianismus [266] Spiknutí Pipina Hrbatého [270] Změna politické situace ve vévodství Benevento [274] Kanál Rýn-Mohan-Dunaj [275] Porážky a zásobovací problémy v akvitánském království [278]

NA CESTĚ K CISAŘSTVÍ 794–800

Frankfurtský koncil z roku 794 [280] Smrt královny Fastrady [293] Karlovo tažení do Bardengau [294] Bohatá kořist: avarský „hrink“ [296] Smrt papeže Hadriána I. [299] Volba a instalace papeže Lva III. [304] Pipinův loupežný vpád do avarské říše [308] Říšské shromáždění v Cáchách roku 797 a „saský kapitulář“ [314] Zimní ležení v Sasku a signály z Konstantinopole [318] Povýšení Salcburku na arcibiskupství [322] Atentát na papeže Lva III. [325] Setkání Lva III. s Karlem v Paderbornu v létě 799 [332] Zprávy z celého světa a poselství z Jeruzaléma [336] Porady před čtvrtou cestou do Říma [342] Císařská korunovace v první den vánočního roku 800 v Římě [347]

Díl II Císařem (800–814)

ČEST A TÍŽE NOVÉ HODNOSTI 800–807

Soud nad spiklenci proti papeži Lvu III. [361] Císařství a císařský titul [362] Dar z Bagdádu: slon Abú-l-Abbás [369] „Císařská vnitřní politika“ a programový kapitulář z roku 802 [371] Náběhy k modernímu právnímu státu [386] Západořímský císař jako žádaný ochranný činitel [389] Mírové soužití Franků a Sasů [392] Papež Lev III. na dvoře svého císařského ochránce [396] Zánik avarské říše [397] Péče o vnitřní ústavu říše a vojenská pohotovost [400] Uspořádání poměrů v Benátkách, Dalmácii a Istrii [407] Politická závět [409] Kapitulář z Nimwegenu [420] Válečná tažení k Labi a přes Labe [424] Potíže na Jadranu a na jihu Itálie [426] Styky mezi Východem a Západem [428]

VNITŘNÍ REFORMY A OCHRANNÁ OPATŘENÍ NA HRANICÍCH 808–811

Říšské shromáždění v Ingelheimu [435] Intervence v Anglii [439] Reformní kapituláře z pozdní doby [440] Neklid na severní hranici způsobený dánským králem Göttrikem [443] Politika za Alpami, Pyrenejemi a Labem [446] „Koncil“ z roku 809 [448] „Strašlivý rok“ 810 – úmrtí, válečné nebezpečí, krize [455] Mírová znamení

od Bosporu [463] Karlova „soukromá“ opatření: závět [467] „Kritická inventura církve a světa“ [477] Tažení přes hranice říše [480] Inspekce flotily na atlantském pobřeží a v Šeldě [482]

USPOŘÁDÁNÍ NÁSTUPNICTVÍ
UZAVŘENÍ MÍRU S BYZANCÍ
811–814

Smrt nejstarších synů Karla a Pipina Hrbatého [486] Listiny pro St. Denis a španělští „*aprisionāre*“ [487] Byzanc uznává západořímské císařství [489] Bernhardovo nástupnictví v království jeho otce Pipina [493] Obranné boje ve Středomoří a vnitropolitické aktivity [497] Sřety mezi opatem a konventem ve Fuldě [500] Reformní koncily a poslední programové výnosy [502] Starost o nástupnictví [507] Povýšení Ludvika na spolucísaře [510] Konec [514] Pohřeb a uložení do hrobu [516]

Epilog

KAREL VELIKÝ A JEHO SVĚT

Karlova osobnost [525] Rámec vlády [530] Dvůr a „akademie“ [541] Rezidence, falce a královská cesta [545] Hospodářství a základy „rozpočtu“ [549] Královské hospodaření [555] Umění vlády v raném středověku [561] Karel – Veliký? [565]

Genealogická tabulka [570] Časová tabulka [572] Literatura [575] Literatura v době Karla Velikého v českém a slovenském jazyce [603] Poděkování [605] Rejstřík [607]